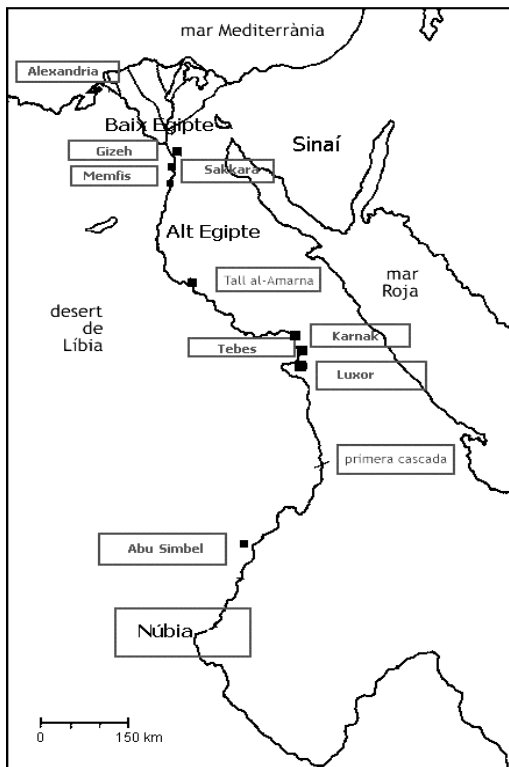

SA 2. L'ÉSSER HUMÀ ASPIRA A L'INFINIT

2.3. LA RELIGIÓ DEL MÉS ENLLÀ: EGIPTE

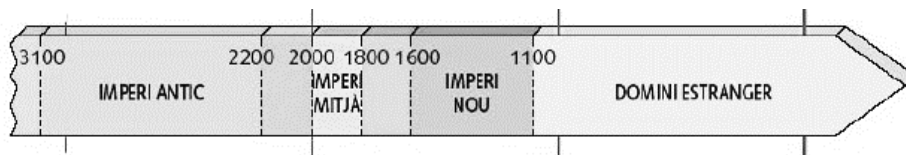

A partir del IV mil·lenni aC l'agricultura es va estendre per les planes situades a prop del riu Nil.

Egipte va ser una civilització que va desenvolupar una escriptura i una religió molt particulars. Quan cap el 3000 aC es van unificar el Baix Egipte i l'Alt Egipte va començar una sèrie de 30 dinasties que es van succeir al tron durant més de 2.500 anys.

L'economia es fonamentava en l'agricultura que es beneficiava de les crescudes del riu Nil que els egipcis controlaven amb un sistema de dics i canals que també els van permetre ampliar la superfície de conreu. Però el més important era preveure quan tindria lloc aquests fenòmens, per això observaren el cel i elaboraren un calendari, després donarien a cada déu la seva feina en controlar el Nil.

Al primer període o Imperi Antic la capital estava a Memfis i el poder del faraó s'anava fent fort i portà a la construcció de les grans piràmides. Després d'un temps d'invasions, entraren a l'Imperi Mitjà i la capital es trobava a Tebes (2000-1500aC). Durant el darrer període, l'Imperi Nou (1500-700aC), la capital va ser Tell-Amarna i grans faraons van fer més extens el territori que es dividirà de nou cap el 700aC; quan en l'època tardana els diferents imperis estrangers van acabar dominant Egipte.

Què tenia d'especial la seva escriptura?

A l'antic Egipte l'escriptura era considerada un regal dels déus, de Thot la divinitat de la saviesa, l'escriba dels déus. Els egipcis van desenvolupar tres formes d'escriptura: jeroglífica, hieràtica i demòtica. La primera era la més antiga i consisteix en uns signes que són dibuixos o símbols (no lletres) que representen idees, coses. Escrita d'esquerra a dreta i a la inversa, en fileres o columnes, aquesta escriptura tenia en el període arcaic set-cents caràcters que van multiplicar-se amb el pas del temps. A més escrivien a tot arreu inventant una mena de paper vegetal que van dir papir però només els escribes tenien el secret de l'escriptura.

1. En aquesta pàgina web pots escriure el teu nom en jeroglífic:

<http://www.egipto.com/museo/alphabet/name.html>

Abans de començar... mira aquest vídeo de youtube “Els déus egipcis” i deixa el teu comentari:
<https://www.youtube.com/watch?v=YPOnG8o7LC0>

La religió egípcia era politeista, tenia diversos déus i divinitats zoomorfes, perquè eren déus que tenien formes dels animals que els envoltaven. Cada ciutat tenia els seus déus locals i alguns eren adorats a tot el territori en els seus temples que els faraons havien fet construir i els sacerdots cuidaven.

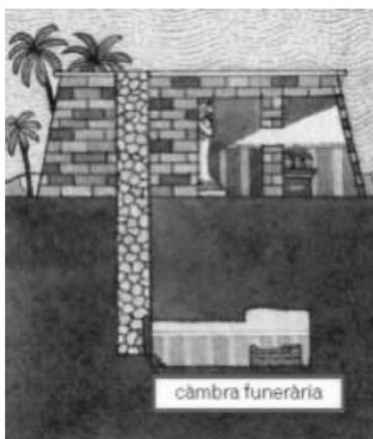
Aquesta religió també tenia un component màgic i tot un món d'amulets i supersticions.

Una característica de la religió egípcia era creença de que els éssers estaven formats de cos i ànima o ka que era el que vivia en el més enllà si es seguien tota una sèrie de rituals i el cos es conservava.

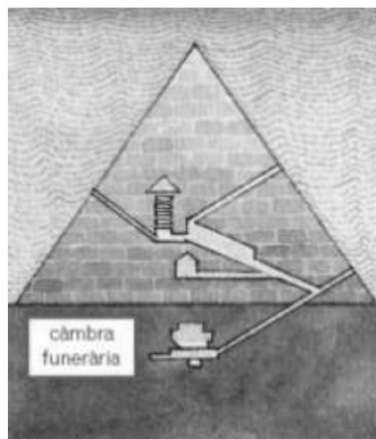
Per què eren tant importants les tombes?

Les **tombes** eren el lloc des d'on el cos del difunt començava el seu viatge cap el més enllà, variaren en forma i grandària en funció de la categoria dels propietaris però una característica comú a totes era que tenien dos espais diferenciats: les dependències funeràries amb la mòmia del difunt; i la zona dedicada al culte per assegurar el descans en el més-enllà.

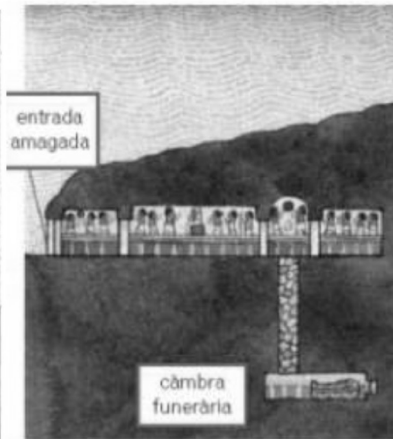
2. Què tenen de diferent aquestes tombes egípcies? I de semblant?

MASTABA

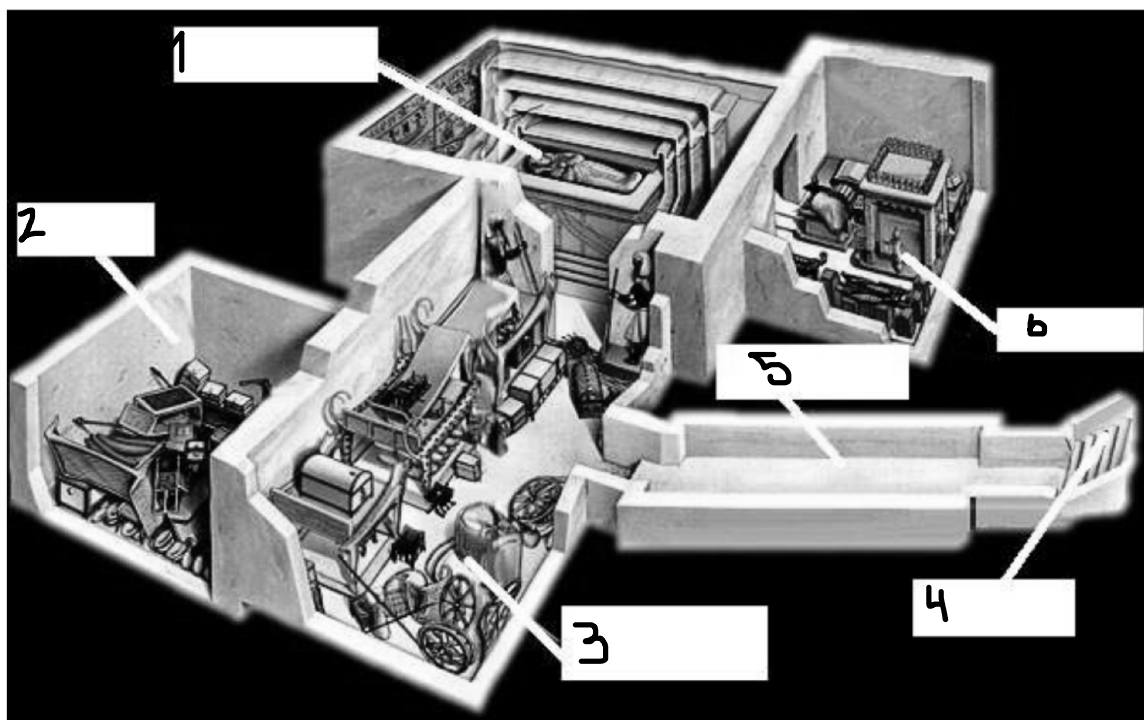

PIRÀMIDE

HIPOGEU

3. Aquesta és una reconstrucció de la tomba de Tutankamon on es van trobar més de 10.000 objectes diferents. Situa: *Annex, Avantcambra, Cambra del tresor, Cambra sepulcral, Corredor, Entrada.*

Els egipcis veien el món dividit en tres regions:

- el Cel o Nu que era on vivien els déus i era representat amb la deessa Nut que amb el seu cos arquejat cobria tota la terra.
- la terra era on vivien els homes, la casa de Geb, el déu creador que es representava com un home estirat sota Nut.
- l'inframón o Duat era el regne dels morts, primer el va governar Horus i després Osiris, aquest espai era recorregut a la nit per Ra en la seva barca solar i allí transitaven els esperits dels difunts. També es trobava el paradís o Aaru on naixia el sol i descansaven els morts.

Per accedir al més enllà o vida d'ultratomba els difunts havien de superar un judici davant del tribunal dels morts presidit per Osiris.

Per als antics egipcis els déus estaven a tot arreu: en l'aigua, en l'aire, en la terra i en l'invisible regne dels difunts. Ells havien creat el món i els humans i s'encarregaven d'assegurar la seva continuïtat. Dia rere dia, els déus lluitaven contra les forces del mal que pretenien destruir el món, i en ocasions, combatien també entre ells.

Al començament van divinitzar aquells fenòmens naturals que els feien por i van associar les divinitats al animals per això els representaven amb formes d'animals: el falcó era el déu Horus, el xacal del desert i protector de les necròpolis era Anubis, el cocodril del Nil el déu Khentekhtai, etc. A més els van donar conceptes humans com la família de manera que els van agrupar en tríades de pare, mare i fill.

MITE D'OSIRIS

El déu Osiris es va casar amb la seva germana Isis i es va convertir en faraó d'Egipte. Aquest rei just va ensenyar als homes i a les dones a conrear la terra i a fabricar el pa i el vi. Aconseguirien ser un país pròsper, però el seu germà, Set, n'estava gelós.

Quan Osiris va tornar d'un llarg viatge, Set va organitzar una gran festa. Durant el banquet Set va fer-li arribar un magnífic cofre que ell mateix havia fet fabricar, i proposava oferir-lo a qui entrés dins. Quan Osiris es va ficar dins el cofre Set tancà la tapa i el llençà al riu Nil.

La seva esposa Isis, va marxar a la recerca del seu marit per donar-li una sepultura digna d'un rei. Va trobar el cos d'Osiris al port de Biblos. Set quan va saber que Isis va trobar a Osiris s'apoderà del cos del seu germà i el va tallar en molts trossos que va escampar.

Isis va aconseguir reunir els fragments. Amb l'ajuda d'Anubis embalsamà el cos d'Osiris, que va reviure. A partir d'aquell moment ja no va regnar a la terra sinó al regne dels morts.

Set no sabia que Osiris i Isis havien tingut un fill, Horus. La seva mare el va amagar fins que fos fort per venjar al seu pare.

Horus va demanar al tribunal dels déus, presidit per Ra, que li consedís la successió del seu pare i el tribunal va acceptar amb una prova.

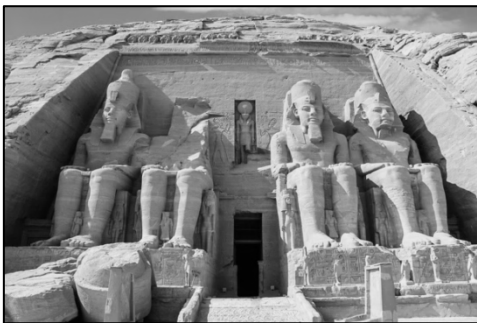
Qui aconseguís estar tres mesos dins del Nil seria rei. Set es transforma amb Horus en hipopòtam. Isis va ferir Set amb un arpó sense matar-lo. Finalment Horus va ser reconegut rei.

4. Fes un storyboard del Mite d'Osiris.

El temple, a Egipte, era un lloc d'accés restringit on només podia romandre la classe sacerdotal, que s'encarregava d'administrar uns ritus i cerimònies adreçades a la divinitat, sense que hi hagués cap mena de participació activa del poble que ni en les festes veia els déus que passejaven dins una caixa.

Si tenim en compte la funció per a la qual eren construïts podem distingir tres tipus de temple:

1. El temple pròpiament dit, consagrat a una o més divinitats.
2. El temple funerari consagrat al Faraó. En aquest lloc es venerava la seva memòria.
3. El darrer tipus eren els cenotafis, o temples funeraris secundaris.

Els temples egipcis reproduïen els habitatges d'un palau reial: rampes, avingudes amb obeliscs i imatges, patis interiors, columnates, sales interiors, la cel·la de la divinitat... Com més a l'interior s'hi anava menys llum hi havia. La idea era crear un trànsit des d'allò que és humà fins allò que és diví. A l'exterior, dos pilons monumentals assenyalaven l'entrada del temple, com a símbols de l'horitzó per on s'alça i s'oculta el sol.

5. Busca informació i cita el nom d'alguns dels principals temples d'Egipte.

6. Llegeix aquest text i fes les activitats que hi ha a continuació:

La mitologia egípcia explica l'existència d'un primer déu, Aton-Ra. De la saliva d'una escopinada d'aquest déu van néixer Shu, déu de l'aire, i Tefnut, deessa de la humitat. De la unió d'aquestes dues divinitats van néixer Geb, déu de la Terra, i Nut, deessa del cel. Geb va deixar embarassada la seva germana Nut, que esperava dues parelles de bessons. Nut, però, no podia parir perquè l'abraçada que la unia amb el seu germà era molt profunda. Shu, el pare de tots dos, els va separar i va deixar un espai entre el cel i la Terra amb prou aire per respirar perquè poguessin existir altres éssers vius.

Finalment, van néixer dues parelles de bessons: Osiris i Isis, que ja s'havien enamorat l'un de l'altre al ventre matern, i Seth i Neftis, que s'odiaven. Osiris, el gran, estava destinat a governar Egipte. De fet, els faraons sempre se'n van considerar els successors. Defensor de l'ordre, Osiris va ensenyar als éssers humans l'agricultura, les arts i la civilització. Però el seu germà Seth li va arrabassar el regne, el va matar i en va esquarterar el cos. Seth va escampar les parts del cos d'Osiris per tot Egipte, però la seva esposa i germana, Isis, símbol de la fidelitat, les va buscar, les va aplegar, va embalsamar el cos i va reanimar-lo. Un cop Osiris va haver tornat a la vida, Isis va concebre un fill amb ell, Horus. Aquest, en créixer, va venjar el seu pare: va desterrar Seth i es va proclamar rei d'Egipte.

Osiris es va convertir en el déu del món inferior, el jutge de les ànimes dels morts, i Horus, en el déu dels vius. Seth va esdevenir el déu del vent del desert i de les tempestes.

a) Completa el llistat amb els noms de les divinitats que apareixen en el text i la seva funció.

• Aton-Ra:	
• Shu: Déu de l'.....	
•: Deessa de la humitat	Isis
• Geb: Déu de la	Seth
• Nut: Deessa del	vius
• Osiris: Déu del món	inferior
• Isis: Símbol de la	cel
•: Déu del vent i de les tempestes	Terra
• Neftis: Germana de	aire
• Horus: Déu dels	Osiris
	fidelitat
	Tefnut
	Primer déu

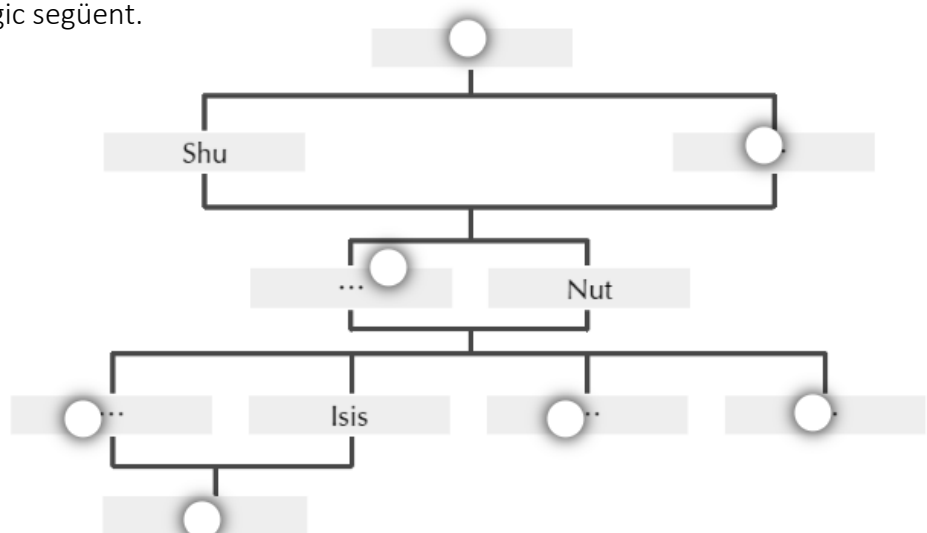
b) De quin déu es consideraven descendents els faraons?

c) Quin fragment del text es pot relacionar amb el procés de momificació?

El fragment que explica com va retornar la vida a Osiris.

d) Completa l'arbre genealògic següent.

Horus
Tefnut
Geb
Aton-Ra
Osiris
Neftis
Seth

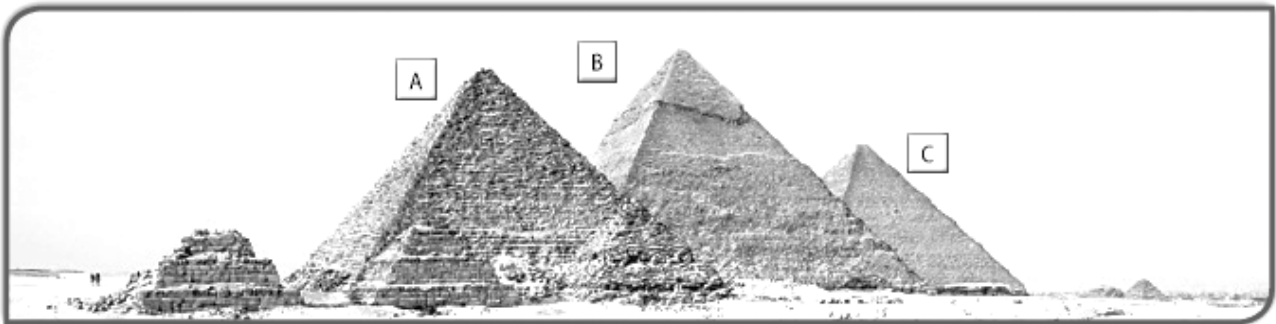

7. Amb l'ajut d'internet, busca quatre imatges de divinitats egípcies diferents. Tingues en compte que dues d'aquestes divinitats han de tenir forma totalment humana, mentre que les altres dues han de tenir cos humà i cap d'animal. Indica la funció de cada divinitat.

8.Classifica aquests personatges de l'antic Egipte en dues columnes, segons si tenien dret a entrar en un temple o no. Després, explica'n els motius.

Pabes, ric comerciant de Memfis	Rudj Ka, sacerdot del faraó Kefren	El faraó Kefren	Kahotep, forjador
si tenian dret		no tenian dret	

9. Observa la fotografia de les tres grans piràmides de Gizeh, a prop del Caire, i fes les activitats que hi ha a continuació:

a) Quina era la funció de les piràmides? Eren les on es guardaven els cossos momificats del faraó i la reina i els seus tresors.

b) Identifica cadascuna de les piràmides.

L'A és; B:; C:

	Kheops	Kefren	Micerí
Faraó que va ordenar construir-la			
Material	Pedra		Pedra
Alçada original	146m		65 m
Alçada actual		143 m	
Mida de la base	230 m		
Data aproximada construcció			

c) Amb l'ajut d'una enciclopèdia o d'internet, classifica les característiques que falten sobre cadascuna de les grans piràmides.

Kefren	143 m	Pedra	62 m
2570 aC	102 x 104 m	215 m	138 m
2510 aC	Kheops	Micerí	2540 aC